

Grotesk ~ EN Gotisk Episk

af GE Graven

Kapitel XIV

~Som en flammende flotille drev faklernes selskab over bølgende, sorte bakker, Lazarus i sin kerne og kæmpende under tyngdekraften af snørende kæder. Lazarus stoppede op ad toppen af højden. Han slog ørerne tilbage, hans brede pupiller kollapsede til rene nålehuller.

Foran ham sænkede landet sig og bredte sig uhindret og fremviste en stor borg på toppen af det næste plateau. En blanding af fakkelflammer kværnede foran de velbefæstede porte. Mængden spredte sig og omringede endda borgens volde, og måske flere hundrede meter dybt blev den nærmeste kant af forsamlingen tyndere og spredte sig mellem flere rækker af grove stråtækte huse. En soldats hånd ansporede Lazarus frem, ned den lavgandede bakke.

"Tætte rækker! Våben klar! Hold positioner!" brølede eskortens øverste kommandør. Soldaterne kastede fakler til side og kravlede rundt om Lazarus, mens den løse formation samlede sig til en stiv firkant. Skjolde hævede sig mod kanten og omsluttede kuben, mens spyd stak ud og rettede sig tydeligt mod mængden. "Ingen skade sker! Hvis rækken er brudt, så slå til for at dræbe!"

Som én flyttede den udadtil afskrækkende forsvarsblok sig fremad.

Mængden brølede ubarmhjertigt som en storm, men efterhånden som festen nærmede sig, forsvandt tordenen og efterlod kun fårekylinger, sange og knitrende fakler, der dominerede den stille natteluft. Endelig, i den dødsstille stilhed, delte et hav af fakler sig - et Dødt Hav, der bølgede op og oplyste en veldefineret sti direkte til slotsportene. Måske druknede Lazarus i hundredvis af store øjne; han sænkede blikket og gik op ad den nybyggede gang, tunge jern klirrede i hvert skridt, mens en kile af parate armbrøstskytter banede vejen for blokkens procession.

Mumlede mængden, lyde steg op fra personer bag dem. Tilskuere udstødte fornærmelser. Så steg en klippe op over hovedet og ramte Lazarus i toppen. Han smuldrede til jorden, fortumlet, med blod der løb ned langs hans hals. En armbrøstskytte kastede stenkasteren ned med en bolt, og den unge bonde kollapsede. Handlingen udløste en brølende protest. Hastigt løftede to soldater Lazarus. Han vaklede frem mellem dem, hans hoved vaklede. Kommandanten råbte advarsler til alle, men den hylende masse overdøvede hans stemme. Pludselig brød stien til slottet sammen, fuldstændig opslugt af vrede næver og viftende fakler.

Masserne samlede Lazarus, der helt sikkert skulle være dæmonernes konge og ondskabens fyrste, og samledes om ham. Måske fortalte kvinderne om deres mange jordiske smerter; de spyttede på ham. Boltene fløj. Måske huskede mændene deres mange hårde veje; de kastede sig ud efter ham. Sværd hugget. Og under et hav af skiftende fødder ledte begejstrede børn efter sten. Gedder styrtede ned i blodudgydelserne.

Lord D'Alcicourts mænd slog de djæveltørstige masser tilbage. Selv mens mænd, kvinder og børn faldt sårede eller værre, strømmede flere frem. Ydermere vendte soldater sig mod soldater inden for formationen - blokken smuldrede, og mængden slugte dem hele. Vrede arme greb fat i Lazarus og løftede ham op og sendte ham rundt under ... forbandelser og skrig. Han var en lænket mumie, der drev på rasende bølger af løftede lemmer. Tilfældige råb smeltede sammen til et rytmisk brøl, der genlød over landet, "*Brûlez le Diable! Brûlez le Diable!*" Lazarus slog rundt, hvæsende og sparkende, opslugt af alle sine stadigt voksende smerter. "*Brænd Djævelen!*" skreg masserne.

Øjeblikkeligt dæmpede et ekkoende kamphorn raseriet, og alles øjne vendte sig mod slottet. Oven på voldens mure løb bueskytter i position med deres pile rettet mod mængden. Slotsportene fløj vidt op, og en kolonne af pansrede ridedyr tordnede ud, sværd og skjolde glimtede i faklernes hav. Mængden eksploderede som rotter, der flygtede fra dagslyset. De faldt Lazarus. Han rullede ind i bevidstløshed. I det bredende kaos var der spredt døde og sårede ude på området. D'Alcicourts hofgarde omringede Lazarus og snurrede rundt

udad, flankerende, med skjolde oppe. To riddere steg af hesten og hejste Lazarus op over en hest med maven nedad. Som én, og lige så hurtigt som de stormede ud, brølede det pansrede kompagni tilbage gennem voldene, mens borgportene smadrede i bag dem.

Og da de var inde i slottets mure, gled de den bevidstløse Eljo af sin hest og ned i en dyb grav i gården. Op ad dens fjerneste mur stod en enkelt pladejernsdør, der åbnede under jorden, under slottet. På hver side af døren sad to lænkede fanger, som stjal nervøse glimt af deres seneste gæst. Begge var usoignerede med sjuskede skæg, men den ene havde en betydelig større fremtoning med blond hår, bred ryg og blå øjne. Han var endnu større end Lazarus og muligvis en kæmpe ved siden af sin mindre fængselskammerat.

Da det meste af natten var gået over til tidlig morgen, vågnede Lazarus til sig selv – ophidset af en igangværende samtale mellem de to fanger. Han lå stille og lyttede, mens den større mand spottede, hans dybe stemme besmittet af en fremmed accent. "Hvis det er jeres Satan, hvorfor lader den sig så binde og kaste i en grav? Svar mig på det!" Den mindre svarede: "Nå, det er måske ikke Satan selv, men alligevel er det i sandhed en dæmon. Selv nu foregiver den blot at være fanget. Den skal bryde løs fra disse jern og dræbe os alle!" "Det er hverken din Satan eller en dæmon. Det er en Nat-Alf, sagde jeg dig – bærer alle mærker af" en. Og den kan ikke frigøre sig selv – ikke i de jern."

Lazarus rullede om, åbnede øjnene og satte sig med en smule anstrengelse oprejst. Han rystede det blodige hår væk fra ansigtet, så et grimt snitsår blev blotlagt højt over hans venstre øjenbryn. "Kære Gud," stønnede han.

Den mindre fange stammede og kæmpede mod sine jern. "Ser du! Der går det!" "Djævelen!" Han tryglede vagterne, der gik frem og tilbage på banen nær den øverste kant af graven. "Løft os op! Den vågner!"

„Stilhed!“ svarede en soldat med et gøen. Han så på Lazarus og løftede blikket mod den stjernefyldte himmel, hvorefter han vendte sig væk i en rolig afsked.

„Ja,“ spyttede den store fange og klagede til den mindre. „Ti stille! Dine skrig er værdigt for en lille blomst.“ Den mindre mand kneb øjnene sammen og så på ham, pustede og stødte ryggen ind i væggen, mens han sad stiv, men med hængende arme oven på løftede knæ – måske i et forsøg på at genvinde sin værdighed gennem et så trodsigt, men skødesløst udseende. Han stirrede på Lazarus på afstand.

Endelig lænede han sig frem og hvæsedede til Lazarus: "Det er ikke mig, du leder efter, Djævel. Jeg er kristen." Han pegede på den store mand; "Det er ham, du leder efter – en mand fra Norden – en

hedensk."

Lazarus forsvarede sig; "Jeg er ikke en djævel."

"Kan du ikke høre?" knurrede Nordmanden ad den kristne mand. "Han er ikke en Djævel. Jeg fortalte dig, hvad han var."

„Mit navn er Lazarus Gogu.“ Lazarus inspicerede sine lænker.

„Gogu, måske.“ Nordmanden lænede sig tilbage og smiskede. „Men Gogu Nattalfen, det er du stadig.“

Den kristne spurgte ham: "Hvis du ikke er en djævel, hvorfor ligner du så en djævel?"

"Det var sådan jeg blev født. Jeg er en mand – bare anderledes."

„En mand? Kun?“ Nordmanden klukkede og vendte sig mod den kristne. „Nattalfen kalder sig selv en mand. Hvad synes du – mand eller ej?“ Han lo.

Lazarus spurgte Nordmanden: "Hvad er en Nat-Alf?"

"Dig!" svarede han skarpt. "Og hvis du kommer i nærheden af mig, brækker jeg nakken på dig."

Lazarus løftede panden og vendte sig mod den anden. Den kristne sagde: "Han er en mand fra Norden. Hans folk tror, at natelfer er væsner, der strejfer rundt i skovene ved mørkets frembrud." "Så er han ikke kristen?" spurgte Lazarus.

Nordmanden lo. "Vores Alf vil vide, om jeg er kristen." Han rystede på hovedet i tilsyneladende afsky.

Lazarus spurgte ham: "Tror du ikke, at Jesus Kristus døde for vore synder?"

Med lænkerne sprang den nordlige mand frem og stirrede stift på Lazarus. "Nej!" Han spyttede på gulvet i gruben. "Og aldrig skal jeg sluge sådanne løgne!"

"Pas på, at du ikke fortjener en retmæssig plads i Helvede," advarede den kristne ham.

Nordmanden skar et blik mod ham, krøllede læben og lænede sig tilbage mod væggen. "Ved min død, min plads skal være ved Odins bord – med mad, drikke, sang og jomfruer i *hallerne af Valhal*. Og du kan beholde dine tåbelige historier til at skræmme små børn til at blive voksne kujoner."

"Du tror på myter," svarede den kristne, "jeg har sagt det mange gange siden; der er ingen Odin eller *dalhellige haller*. Se dig omkring – ingen taler om sådan noget tåbeligt, undtagen dig." "Hvordan kan du tro –"

Nordmanden bøjede sig frem, greb den kristne i håret bagtil og rykkede hans hoved tæt ind til sig. Han knurrede ham i ansigtet: "Pas på din tunge! I min fars og brors land har jeg set mange af jeres slags blive dræbt for at sige noget for ingenting. Jeg er måske kun én mand blandt jer kristne; alligevel ville I i *mit* land stå omgivet af *mit* folk."

Læg mærke til denne sandhed – alle ville genkende dig som 'Odins blasfemer' og ville tage dit hoved

for det.”

Lazarus spurgte dem: "Hvorfor er I to i denne grav?"

Nordmanden slap sin makker løs, og han lænede sig tilbage. "Vi er herinde, min gode Alf, fordi min ven her dræbte en mand og stjal hans hest."

"Jeg forsvarede bare mig selv," snerrede Christian og pressede sit hår nedad.

"Han trak først på mig."

"Og hvis du ikke havde stjålet hans hest, ville han ikke have trukket på dig. Så førte du soldaterne lige hen til, hvor jeg sov. Din forbandede tåbe! Jeg sagde, jeg var træt af at gå – jeg bad dig ikke om at gå ud og stjæle en hest!"

„Nej, nej, nej,“ udbrød den kristne, „de ville lade dig gå. Du er ikke her på grund af mig. Jeg fortalte dem, at jeg ikke kendte dig!“ Han pegede en anklagende finger mod nordmanden.

„Du satte dig selv herind. Du indrømmede at kende mig – og talte derefter den tåbelighed om Odin, du er bundet af sandheden og den slags. Det er din tåbelige tro, der fordømte dig – ikke mig!”

"Så lad det være," svarede Nordmanden og slyngede sine lænker i protest. "Og ved min tro skal jeg dø stolt for mine fjenders hånd. Og i morgen, når vi bliver hængt, skal Valkyrien tage mig og lade jer rådne op."

Den kristne irettesatte ham: "Når vi hænger, skal du brænde i helvede for din falske tro."

"Hængt?" spurgte Lazarus og løftede øjenbrynene.

"Vi skal hænges i morgen – for vores forbrydelser," tilstod den kristne.

"For dine forbrydelser!" snerrede Nordmanden. "Jeg begik bare den fejl at rejse 'ved siden af en morderisk, tyvagtig, liggende slange som dig selv! Og fordi du bevarer min tro foran mine fjender! Kun det!"

"Alligevel er jeg her for at se Lord D'Alcicourt," insisterede Lazarus. "Jeg er ikke her for at blive hængt."

„Nej, Alf. Du skal ikke hænge. Bare rolig,“ forsikrede Nordmanden ham kun sarkastisk efter at have stjålet et glimt af himlen. „Morgenen er snart over os. Når det første daggy kommer, er der ikke noget tilbage af dig at hænge.“ Han brølede en hoven latter. Lazarus kiggede op. at opdage tynde, spidse skyer omkranset af et svagt rødt skær.

"Ti stille, hedning!" råbte en soldat ned. Lazarus famlede i hans lænker og forsøgte at befri sig selv.

"Du gjorde ham ked af det. Hvad mente du med det?" spurgte den kristne.

Stadig fnisende svarede Nordmanden: "Jeg skal indgå et væddemål med dig, min ven." Han rykkede tættere på den kristne og hviskede: "Jeg vædder med mit folks ord imod dit ord – din tro er imod min. Hvad siger du?"

"Du kan ikke satse på tro."

"Åh, men det kan jeg. Hvis jeg kan bevise for dig, at mit folk har ret, skal du så afsværge din tro og slutte dig til os ved Odins bord?"

"Du værdsætter ikke din sjæl, idet du taler blasfemier i din dødstime."

"Jeg indgår ikke væddemålet for at bringe min sjæl i fare, men for at frelse din."

"Hvilket væddemål er det her?"

"Ved mit folks ord – ved Odins og Lokes sandhed, sværger jeg til jer, at dette er en Nat-Alf og ikke en af dine dæmoner." Han nikkede til Lazarus.

„Jeg er – ikke – en Nat – Alf,“ fnøs Lazarus, stadig kæmpende med sine bånd.

Alligevel fortsatte Nordmanden: "Snart skal han gå alle Nat-alfers vej. Du ser; de kan ikke være over jorden i dagslys, for de brænder ikke op, når solen rammer dem."

Og når du ser ham brænde op, skal du sværge troskab til mit folks tro og til Odin?

Den kristne så vantro på ham med rynket pande. "Du har mistet balancen." Han kastede et blik på Lazarus og kløede sig i skægget. "Mener du det alvorligt?"

"Han brænder op, lige så sikkert som vi bliver hængt," sagde Nordmanden med et smil. "Har vi væddemålet eller ej?"

Den mindre klukkede. "Nej, nej, nej – her er væddemålet. I stedet skal jeg redde din sjæl. Hvis han brænder op i solen, som du påstår, skal jeg give min sjæl til din Odin – hvilket aldrig skal ske." Han lo og pegede med en finger til sin store ven. "Og hvis han ikke gør det, vil jeg have, at du omfavner Herren Kristus som din frelser og afsværger din Odin-gud og dit folks tro. Og når vi dør i himlen, skal du takke mig for evigt."

Nordmanden trak ansigtet sammen, før han brast i latter. "Det er ånden!" Han klappede sin kammerat på skulderen. "Så er det et væddemål! Afgjort!"

„Færdig,“ fnøs den kristne. „Og jeg skal holde dig fast i det.“ De to lænede sig op ad væggen og så til, mens Lazarus febrilsk arbejdede for at få sine arme fri. Eljo rejste sig og gled op ad væggen. Han vendte sig og rådede den kristne: „Du må ikke vædde din sjæl på mig.“ Han kiggede op mod himlen og vendte sig tilbage til sine lænker.

Den kristne rejste sig langsomt. "Det er kun et væddemål, hvis man kan tabe. At forsvare Herren den Almægtige kan jeg ikke tabe. Og siden jeg redder en sjæl mere fra folk som dig, vinder Gud denne." Den kristne smilede skævt.

„Ikke mere bedrag, min gode Alf.“ Nordmanden hånede Lazarus og blinkede. „Kom solen, han er Odins. Og du skal kun være aske og støv.“

Klapperen af rustninger steg til et brøl, da soldaterne omringede bjergryggen; deres armbrøster spændt og klar.

"Ned!" råbte en soldat. "Ned nu!" Lazarus og den kristne sprang ned på gulvet i gruben. Nordmanden rynkede panden og pressede ryggen tæt mod væggen. Soldaten brølede: "Alle fanger i sikkerhed!"

Klang! Knak! Jerndøren til graven svingede på vid gab, og en strøm af bevæbnede vagter væltede ud. De fleste af dem pressede de kristne og hedenske fanger mod muren, mens andre omgav Lazarus.

„Rejs dig! Flyt dig!“ De førte Lazarus hurtigt gennem jerndøren. Han snublede gennem en hvirvelvind af rustninger og sværd og ned ad en underjordisk passage fyldt med fakler, pikenmænd og bueskytter. Grubedøren smækkede i bag ham, og en stemme genlød op ad korridoren; „Grubedøren er sikker!“ Vagterne fejede Lazarus gennem en underjordisk labyrint af snoede drejninger.

En af hans ledsagere råbte: "Hold op!" Soldaterne snurrede ham hen imod en dør og strammede grebet om hans lænker. "Træd indenfor." Lazarus adlød. Døren klikkede bag ham, og ekkoer af mumlen og bevægeligt metal forsvandt med de bortgående soldater.

Luften hang tyk – kryptkold, let sød af forrådnelsen af gammel voks og fugtig sten. Han scannede det dunkle, rektangulære rum. Et langt, groft tilhugget bord stod midt på gulvet og strakte sig på langs, og to lige lange bænke stod langs siderne. Derudover brændte to stearinlys i fade i hver sin ende af bordet. Den nærmeste vokssøjle havde en høj flamme, der kastede en dansende lyscirkel omkring sin base. Det fjerneste stearinlys kastede intet lys, men en svag rød glød blødte fra vægen. Og under den hvirvlende røgspiral, på gulvet og klemt fast i det fjerne hjørne, lå en rå stråmadras spredt ud. I det modsatte hjørne fik han et flygtigt glimt af, hvad der lignede en flad rotte, der lå alene og næsten forfalden. Lazarus gled ned ad væggen og ravede sine lænker mod sten. Han kollapsede på madrassen og overgav detaljerne i sine nuværende begrænsninger til drømmenes grænseløse rige.

~*~

Alligevel, i hvad der syntes at være et forbigående øjeblik, flygtede hans drømme, og døren sprang op på vid gab – og det gjorde hans øjne også. Pludselig rullede han rundt og satte sig oprejst, mens han kneb øjnene sammen mod den strålende lysstråle, der strømmede ind gennem døråbningen. To tjenere trådte ind med syv-etagers kandelabre og placerede dem oven på bordet. Da de gik med udtømte lys, trådte en kolonne af soldater ind langs den fjerne væg. Adskillige velklædte mænd trådte ind, efterfulgt af en temmelig stor og sart midaldrende, skaldet biskop, klædt i fuld mundering. Han udvekslede blikke med Lazarus, hans luskede øjne vidnede måske om en aura af vagtsomhed eller endda modvilje. Bag ham lukkede vagter døren og tog deres poster for at sikre den.

Skriveren stoppede foran bordet og stirrede på Lazarus, før han vendte sig mod biskoppen.

"Det er sandelig en djævel. Se på den – tænderne – ørerne – og med vinger som en flagermus."

„Jeg er ikke en djævel,“ svarede Lazarus.

Biskoppen rettede skriveren. "Anklag ham ikke uden god grund – han har ikke gjort os nogen skade. Det finder vi snart ud af."

Skriveren, biskoppen og andre bevægede sig bevidst rundt i rummet, mens Lazarus scannede soldaternes nervøse ansigter. Metal klirrede i skiftende rækker; og atmosfæren var præget af en blæsende luft, der bar den søde duft af frisk sved, brugt stearinlys og brændte væger. Skriveren pustede og satte sig ved bordet med et blækhus, en fjerpen og en rulle pergament. Lazarus rejste sig. Urolige vagter greb fat i våben, da Lazarus trådte op mod væggen. Skriveren rullede papiret ud og trak fjerpen op af ... Nå, han smed den og placerede den over papiret. Han skar et skarpt blik på Lazarus og tog en dyb indånding.

"Har du et navn?" spurgte skriveren ham.

"Lazarus. Lazarus Gogu." Fjerpen kradsede.

"Det, du nu bekender, Lazarus Gogu, skal registreres som sandhed. Sværger du nu kun at bekende sandheden for Gud og Hans Hellighed?"

"Jeg taler sandt."

"Jamen så. Hvem tjener du? Hvilken Herre og Konge?"

Han svarede skriveren: "Jeg tjener min Herre Gud og Konge." Tvilende øjne fór gående.

"Måske skulle jeg spørge anderledes," sagde skriveren, "Hvem sværger du din troskab til – til hvilken adel og hvilket land?"

"Jeg er en Guds mand. Jeg sværger min troskab til Ham, Hans Hellighed og Kirken."

Biskoppen smilede og trådte frem. "Godt. Og tror du på én almægtig Gud, som er Faderen, Sønnen og Helligånden?"

"Det gør jeg."

Skriveren stoppede med at skrive, så op og løftede et øjenbryn. "Så du betragter dig selv som et menneske – og af Gud?"

"Det gør jeg."

„Mænd har ikke vinger,“ svarede han med en tone præget af sarkasme. „Men sig mig, kan du rent faktisk flyve?“

"Ja."

Skriveren spurgte ham igen, mens han skrev: "Og hvor langt kan du flyve på én gang?"

Lazarus svarede. "En halv aften, før jeg må hvile mig." Alligevel frøs fjerpen, og skriveren lænede sig tilbage med tvilende øjne og sammenknibte læber. Adskillige vagter med store øjne mumlede.

„Stille alle sammen.“ Biskoppen rettede dem. Han vendte sig mod Lazarus.

„Lazarus, tror du på Kristus, født af Jomfru Maria, som led, opstod og steg op til himlen?“

"Det gør jeg."

„Godt.“ Præsten gik frem og tilbage på gulvet og nikkede. „Det er godt.“

Skriveren spurgte: "Fortæl mig om dine forældre. Hvem er de, og hvor er de nu?"

Lazarus vred sig og kastede et uroligt blik på biskoppen.

Biskoppen snurrede sig hen til skriveren og vinkede med en vinkende hånd. "Lad os ikke dvæle ved det hele; stil et andet spørgsmål af større betydning."

„Meget godt.“ Skriveren rullede med øjnene og fortsatte med det næste spørgsmål: „Har du nogensinde dræbt eller været i kamp?“

"Ingen."

Han dyppede sin fjerpen, rystede den og studerede Lazarus. "Aldrig dræbt? Alligevel har du tænder som en hund. Fortæl mig, spiser du kød?"

"Det har jeg. Hvad jeg mener —"

Skriveren afbrød ham. "Siger du, at du aldrig har slået ihjel?" Han udspurgte Lazarus og foregav at være en blanding af frygt og forvirring. "Men for at spise kød, må man slå ihjel for det, ikke sandt?" Og i en subtil anklage pegede han sin fjerpen mod Eljo. "Kunne det være, at du nu lyver for dette råd?"

„Hør, hør.“ Biskoppen viftede med en forsigtig hånd og afværgede skriveren. „Ingen grund til forvirring. Lad ham tale.“

Lazarus bekendte. "Jeg dræbte nogle vilde dyr, men Guds bud gælder ikke. " til dyr! Jeg var sulten, og jeg havde intet brød!"

Skriveren løftede et øjenbryn. "*Nej – brød?*"

"Ingen. Jeg fandt ingen korn i skoven. Jeg kan ikke lave brød uden korn."

"Så du kan lide at spise brød?" skrev skriveren.

"Nej, jeg kan *ikke* lide brød."

Skriveren stoppede og sukede. "Hvorfor i Hans hellige navn prøvede du så at bage brød, når du ikke kan lide brød?"

Biskoppen rømmede sig og gik hen til ham med fingrene foldet under en stor mave. "Tror du, at brød og vin, i messen udført af kristne præster, ved guddommelig kraft forvandles til Kristi legeme og blod?"

"Det gør jeg."

"Fremragende svar." Den listigt grinende biskop gned hænderne sammen og vendte sig mod skriveren, som sad ubevægelig. "Du optog hans svar, ikke sandt?"

Skriveren svarede: "Men hvis det behager dig, vil jeg gerne spørge ham— "

"Det ville ikke behage mig," lænede biskoppen sig tungt mod bordet og skældte ham ud, "nu 'Nævn hans svar." Han knipste med fingrene og pegede på pergamentet.

„Som du ønsker.“ Skriveren surmulede, men dyppede sin fjerpen og adlød. Biskoppen vendte sig tilbage til Lazarus med et tilfreds ansigt.

Skriveren stammede, udadtil ængstelig, da han stillede det næste spørgsmål. "Og hvor mange flere er der som din slags – øh – flyvende mænd?"

"Åh ja," afbrød den venlige biskop, "der må sandelig være flere flyvende mænd."

"Hvor mange flere, og hvor mon de er nu?" Han kneb læberne sammen i ivrig forventning.

"Jeg ved det ikke. Jeg er alene."

"Der er kun én af jer?"

"Jeg har ikke set nogen anden."

„Jeg forstår.“ Præsten rynkede panden og kærtegnede sin største hage, mens han kastede sin skuffelse ned på gulvet.

Fra pergamentet læste skriveren et andet spørgsmål højt: "Ved du, hvordan man bruger en et blad, en bue eller et våben af nogen art?"

"Jeg lavede engang en kniv af ben – til at skære skind og kød til," foreslog Lazarus.

Biskoppen henvendte sig til Lazarus og granskede hans øjne. Han fik øje på Lazarus' bønnekors og skubbede de overhængende kædeled til side for at få det undersøgt nærmere. "Hvor har du fået det fra?" Han lænede sig tættere på i fortsat undersøgelse, mens han åndede tungt for sig selv, som selvoptagede fede mænd ofte gør.

"Det var en gave fra mit – fra en munk – hans bønnekors."

Den overvægtige præst rullede den i sine blege og fine pølsefingre og undersøgte dens slidte hjørner. "Ja. Kun en munk kunne slide et bønnekors ned på den måde. Jeg tror dig, Lazarus." Biskoppen sendte ham et diskret blink og vendte sig mod vagterne.

"Jeg har set nok. Fjern dem."

Skriveren rejste sig og stak sin fjerpen i blækhuset. "Måske skulle vi ikke handle forhastet."

Hvordan kan du være sikker på, at han ikke stjal den fra en fange, mens han var i graven?"

"Åh, jeg er helt sikker på, at han ikke gjorde det," svarede biskoppen. Han trak i lagene af kæder, der holdt halskæden tæt fast mod Lazarus' bryst. "At korset ligger under disse kæder, kan kun betyde, at han bar det, selv før han blev bundet. Djævle bærer aldrig kors." Præsten henvendte sig derefter til hele rummet, mens han pegede på Lazarus. "Det er ikke djævleafkom; det er en flyvende mand; det er en kristen, der flyver."

mand – og hans navn er Lazarus. Og som biskop af denne provins skal jeg bevare autoriteten i denne sag og skal ikke høre nogen henvisning fra ham om det modsatte."

Skriveren rundede bordet og hviskede til biskoppen: "Et par ord med dig, hvis jeg må? " nikkede mod et fjernt, tomt hjørne af rummet. Lazarus spidsede ørerne, mens han, tilsyneladende i fred og ro, Skriveren hviskede sine bekymringer til biskoppen. "Enhver djævel ville vide, hvordan man besvarer et hvilket som helst af disse spørgsmål. Og det ser ikke ud til, at noget er skabt af Nåden eller i Guds lys. Måske ville det være klogt at overveje at lade dem ligge—"

Præsten afbrød ham. "Måske ville du være klog i at overveje dette: Hvis du forstyrrer dette sarte øjeblik, vil Lord D'Alcicourt lade dig bære de jern." Han snurrede rundt og gædede ad soldaterne. "Hørte I mig ikke? Fjern de beskidte jern med det samme!"

Tre vagter sprang frem og klædte Lazarus af.

Den skriftkloge fnøs, mens han samlede sine ejendele, da Lazarus tiltalte ham: "Jeg er en flyvende mand."

Skriveren frøs til og kastede blikket mod biskoppen, hvor han så andre bitre øjne stirre tilbage på ham. Han vendte sin opmærksomhed tilbage til Lazarus, sendte et stift smil frem og svarede: "Ja, det er du – det." Han kastede et glimt på den nu tilfredse præst, før han tvang sig ud af rummet med sit pergamentrullede blækhus.

Lazarus bukkede let for præsten. "Jeg står i gæld til dig. Tak."

"Ja, det er du. Og måske kan vi diskutere den lille sag senere, i min hemmelighed." "kvarterer," sagde han spydigt hviskende, mens han strøg Lazarus' arm. Hans grin blev til et hårdt øjenbryn og en høj hage. "Du er dog ikke fri endnu. Lord D'Alcicourt skal snart se dig." Biskoppen vendte sig om og henvendte sig til soldaterne. "Vi er færdige her."

Værelset blev ryddet, døren lukkede, og Lazarus satte sig på en bænk. Gennemgående beskidt, med håret filtret af blod, plejede han snitsår og blå mærker under et par strålende kandelabre.

Der gik et godt stykke tid, før døren åbnede sig igen for at præsentere en midaldrende tjenestepige og hendes tre yngre tjenestepiger. Den overvægtige kvinde var næsten lige så høj som Lazarus , og hendes betydelige størrelse kunne måske næsten fuldstændig ignorere den beskedne tilstedeværelse af jomfruerne, der kom efter hende. Hun bar en stor, overfyldt bakke under sin barm, fadet fyldt med sæber, salver og diverse hygiejneartikler. Hun stoppede og inspicerede Lazarus, som sad på en bænk i den fjerneste ende af bordet. Lazarus rejste sig og bøjede sig.

"Så du er den fornemme flyvende mand?" spurgte hun. "Er det Lazarus?"

"Jeg er Lazarus Gogu," tilbød han.

„Jeg har set flere sunde rotter – I er ulækre,“ fnøs hun, før hun gik hen til enden af bordet. „Og jeg kan lugte jer herfra.“ Mens hun tømte indholdet af bakken, opdagede hun, at tjenestepigerne ikke havde rørt sig endnu, men stod og stirrede på ham over hele rummet. En af dem greb fat i en spand med dampende vand, en anden holdt en bundt foldede klæder, og den sidste holdt rent tøj og støvler.

"Nå, kom herover," skældte hun dem ud, "Mester Lazarus skal ikke bide. Han er kristen." De sprang frem og satte deres indhold på bordet, mens de betragtede ham. Han smilede, nikkede, og de gengældte smilene.

Hun vendte tilbage til bordet og blandede salver. "Mester Lazarus, min Herre havde ikke ment dig noget ondt og er rasende over din mishandling. Han har siden arresteret mange." Jeg kan forsikre dig om, at vi landsbyboere ikke spillede nogen rolle i det. De, der samledes ved portene, kom fra andre dele af provinsen – de bliver modige, da de ved, at m'Lord's hær er for lille til at håndhæve herredømmet over hans landområder."

"Men Lord D'Alcicourt ønsker stadig at tale med mig, ikke sandt?" spurgte Lazarus.

"Sandelig. Hvis du nu venligst ville træde tilbage for at opnå dette."

"Og han ved, hvor jeg er?" spurgte Lazarus, mens han gik rundt om bordet.

"Det gør han. Det er for din beskyttelse, at du er indespærret, mester Lazarus. Han insisterer på, at du blive behandlet som hans fornemme gæst." Hun greb fat i hans arm og flyttede ham direkte bag sig.

„Stå her.“ Hun trak sæbespanden fra bordet og satte den ved hans fødder.

"Må jeg tale med ham nu?"

Hun kiggede på ham og klukkede. "Du er beskidt – og bestemt ikke i stand til at søge audiens hos m'Lord. Du må risikere et bad. Lad os nu komme i gang. Kom ud af de skind." Kvinden vendte sig tilbage mod bakken, mens tjenestepigerne omringede ham og trådte let som engle. Hver især trak en sæbeklud op af spanden og vred den.

Lazarus' øjne blev store. Han trådte væk fra dem. "Afklæde dig? I dette øjeblik?"

"De ønsker virkelig at se m'Lord, ikke sandt?" spurgte hun ham over skulderen.

"Ja, men jeg ville hellere— "

"Åh, hold nu stille. Jeg opdrog fem sønner og sagde til dem, hver og en: 'I har intet, jeg ikke har set siden.' Klæd jer nu af, så jeg kan vaske jer for min Herre. Jeg har mine ordrer – enten tager I de beskidte skind af, eller også skal jeg gøre det for jer." Hun lukkede de åbne salveflasker igen og lagde dem tilbage på bakken. "Han forventer, at I bliver skrubbet. Og I har ikke brug for de skind, da min Herre har sørget for rent tøj og støvler. I skal se –"

Bag hende gispede en tjenestepige. En anden fnøs et fnis, og kvinden skældte dem ud. "Jeg vil ikke have den slags opførsel!" Hun snublede rundt til dem i fortsat belæring, "Så længe -"

Alligevel fik hun øje på Lazarus, der stod fuldstændig fløv.

"Åh, gud!" udbrød hun med hånden på kinden, idet alles øjne blev hypnotiseret af Lazarus' usædvanlige ansigtstræk.

Hun rømmede sig og gøede ad sine tjenestepiger: "Nå? Kom så videre!" De skyndte sig frem og smed sæbeklude på ham og skrubbete ham. Kvinden vaskede hans hår, hvorefter hun hentede en dåse salveblanding og strøg en klud over såret i hans pande. Hun plejede det. Og mens tjenestepigerne vaskede sig, plejede hun ligeledes de mindre sår på hans hoved.

„Det skal nok være nok.“ Hun lagde salven på bordet og vendte sig om med en ren vaskeklud. „Det dybere sår skal efterlade et ar, men du skal leve.“

Kvinden holdt hans hoved tilbage og vaskede hans hals. "Du behøver sandelig ikke at blive barberet, mester Lazarus. Har du aldrig fået hår uden på dit hoved?"

"Ingen."

"Og har alle flyvende mænd ører og tænder lige så lange som dine?"

"Jeg ved det ikke. Jeg har ikke set en anden—Av!" Lazarus spændte sig op.

"Åh, vær stille; jeg gør dig ikke ondt."

"Det er dem," indrømmede han og mumlede opad mod loftet.

Hun kiggede ned på toppen af tre hoveder, måske samlet i drillerier. "Lilita! Er I ikke færdige, piger?"

Alle tre sprang op med et smil. "Åh ja, mor."

"Flyt så spanden og skrub hans bagdel." Kvinden slap hans hoved og vaskede hans skuldre. "Løft dine arme. Og hvis du venligst vil sprede vingerne, mester Lazarus, så kan vi også rense indeni dem." Han adlød; de gispede; alligevel fortsatte badningen.

Endelig tørrede og pudrede kvinden ham. Hun holdt en hvid flæseskjorte op, hvis ryg var skåret over på midten. "Jeg gav plads til dine vinger, men det kan være svært at tage den på."

"lidt af en opgave." Alligevel gled den over hans vinger og rullede perfekt på plads. "Vidunderlig. Jeg samlede den lidt for lille. Jeg brugte min ældste søns størrelse, så den passede dig. Han var også en stor mand." Hun lukkede den fortil.

"Er det hans skjorte?" spurgte Lazarus.

„Åh nej.“ Hun klukkede. „Han har aldrig haft så fint tøj på som dette.“ Hun rettede på hans krave. „Alligevel er han død nu.“

"Hvad skete der med ham?"

Hun kneb læberne sammen. „Han blev dræbt af det monster, Lord Hugon – Djævelen selv.“

Hun tog et par sorte bukser fra en af jomfruerne og gav dem til ham. "Hans hær plyndrede landsbyens marker og dræbte min mand, mine fem sønner og mine to døtre. De kæmpede bravt – men alligevel er vi ingen match for Hugons hær."

"Hvorfor dræbte han dem?"

"Fordi han er et monster. Men nok af det – færdigt er færdigt, som det er forbi." Hun gav ham et par sorte støvler. "Tag nu disse på." Hun vendte sig mod bordet, og hun og hendes tjenestepiger samlede deres ejendele.

Med ryggen til Lazarus sagde hun: "Vi badede dig med sæbe og vand, vaskede blodet af dig og smurte dig i salver. Det er alt, hvad vi kan gøre."

Hun fyldte bakken op igen og instruerede en af jomfruerne: "Og hent de skind."

"Ja, mor."

Hun tog vejret som en fed kvinde og råbte til ham: "Nej, mester Lazarus, du er ikke en flyvende mand."

"Det er jeg," insisterede Lazarus.

Hun vendte sig om og undersøgte hans øjne. Så smed hun hænderne i siden og smilede beundret. "Nej. Nu er du lige så egnet som en flyvende prins. Og min Herre burde være helt betaget af dig, ligesom jeg er." Lazarus bukkede og smilede.

"Nå, piger, lad os samle det hele. Vores er færdig." Kvinden bar sin bakke hen til døren og bankede på.

Lazarus råbte efter hende: "Jeg står i gæld til dig. Tak."

„Nej, det er du ikke, mester Lazarus. Der er gået to sæsoner, siden jeg sidst var mor for mine drenge. Og kun en enke, der er blevet mor, kan værdsætte øjeblikke som disse.“ Hun smilede svagt og kiggede ned i gulvet, måske for at få et glimt af de forgangne sæsoner. Alligevel åbnede døren sig, og en vagt lod dem komme igennem. „Farvel, mester Lazarus,“ råbte hun tilbage, mens hendes tre tyngede tjenestepiger fulgte efter hende.

"Ja, mor," svarede Lazarus, stadig smilende, mens han viftede med hånden som en lille dreng, selv da døren klikkede i.

Endelig gik Lazarus rundt om bordet med hovedet nede og hænderne foldet bag sig, mens han gik frem og tilbage. en skikkelse af en grublende, vinget adelsmand. Igen og igen kastede han et vagtsomt blik over væggene og spidsede ørerne, måske i et ubevidst forsøg på at fornemme den afslørende lyd af helvedes indledning – nogle gange præget af, hvad der kunne lyde som summen af mange græshopper.

I løbet af sit meget korte ophold begyndte han hurtigt at hade mure og længtes i stedet efter den alternative sikkerhed i det åbne rum – i de evige himmelstrøg. Og selvom han var under beskyttelse som herrens

Som en fornem gæst forblev Lazarus fange hos en endnu højere hersker. Han fortabte sig i stearinlysets skær – i dyb eftertanke – fuldt ud bevidst om, at han ikke kunne risikere at forlade rummet, da dagslyset nu herskede over jorden – den brændende sol fungerede som hans største portvogter.

Men i mellemtiden, i sikkerhed fra himmelens infernalske vogn, nagede mere presserende bekymringer ham. Frem for alt, hvordan skulle han forklare Lord D'Alcicourt, eller enhver gudfrygtig kristen for den sags skyld, at han udelukkende var et væsen skabt for natten, men alligevel bevarede sit billede som kristen, skabt i Guds lys? Han kunne også kun bede om, at uanset hvilken opgave Lord D'Alcicourt måtte have i vente for ham - det var ikke en syndig handling og pålagde ikke dagens lys. Hvis en så simpel opgave var som den, så ville han, når den var fuldført, kunne igen være på vej til Canello for at hente broder Salvitino og opfylde hans løfte om at hjælpe med at lukke Portstenen.

Sultens veer skreg dog fra en hul mave, der længe havde ligget tom som en udrenset grav. Han vendte sig mod døren og ledte i luften med næsen. Lugten, der først var svag, intensiveredes, så den bekræftede aromaen af stegt flæsk. Stemmer genlød gennem den ydre korridor. Døren svingede op.

Ind ad gangen trådte en række tjenere, hver bebyrdet med en dampende tallerken. Lazarus lænede sig op ad væggen, mens de samledes ved bordet og fyldte det med sølvfade i en fest værdig en konge. Stegt flæsk og peberet påfugl, fiskefileter, mørt kalvekød og grillet oksekød samt bagte kyllinge- og vildtbøffer konkurrerede om pladsen på den overfyldte bordplade. Kogte æg og blokost pyntede tallerkener. Frugtfyldte bakker ved siden af skåle fyldt med nødder. En kande vin stod hævet over gulvet. Hele bordet forvandlede sig til en vidtstrakt collage og et kulinarisk mesterværk.

En efter en bukkede tjenerne sig og smilede til Lazarus, før de forlod rummet. Til sidst, en En tynd, ældre tjener arrangerede et enkelt sted. Han løftede et bæger og fyldte det med vin.

"Skal der være en fest?" spurgte Lazarus.

"Sandelig; din, Mester Lazarus. Har du brug for mere?" Han virkede ret munter . Han kørte en givende hånd hen over hele bordet. "Synes alt at være efter din smag?"

„Åh nej.“ Lazarus rystede på hovedet, rynkede panden og scannede festmåltidet grundigt. overvældet af dens ekstravagance. "Det er for meget. Jeg skal dø. Skal jeg spise det hele?"

"Sandelig ikke," klukkede tjeneren, "Spis kun hvad du vil, mester Lazarus. Hvis det behager dig, venter din plads." Han pegede på tallerkenen og bægeret, tilsyneladende druknet.

af omgivende retter.

Lazarus gik hen til den plads, han havde aftalt, og klagede: "Der er stadig rigeligt til mange. Måske I også kunne give andre noget at spise, for at det ikke skal blive fordærvet."

"Åh, det skal ikke blive fordærvet, mester Lazarus." Tjeneren smilede bredt. Han kiggede over bordet. "Vi skal alle feste i morgen på grund af dig. M'lord er i godt humør og fester. Og når du er mæt, er resten blevet lovet alle slottets tjenere."

"Hvad fejrer han?"

"Han hylder dig, mester Lazarus."

"Mig? Hvorfor?"

"Nå, jeg har ikke tilladelse til at diskutere den slags sager, selv om jeg måtte formode hans grunde til det. Mester Lazarus, har du brug for mere?"

„Jeg – nej. Tak, herre,“ mumlede han. Den smilende tjener gik afsted og lod Lazarus bede over sin tallerken.

Og i et øjeblik, efter at have kysset hans bønnekors, fyldte Lazarus bordet og fyldte sin tallerken med portioner af enhver kødret. Han nød hver servering – aldrig i hele sit liv på klosteret havde han forestillet sig selv at deltage i en så fin fest. Mens han spiste middag, var hans tanker et andet sted, dvælende ved sine katakomberdage som dreng – af de mange gange, han Hans far stod vagt ved døren, mens han spiste skåle med sprødt brød, der ledsagede de små rester af kød eller ost, han kunne snige sig frem fra refektoriets køkken – af de mange scriptorium-bøger, han læste i hemmelighed, dem der beskrev konger, herrer, slotte og fantasifulde fester – om at snige sig ud af sengen og smutte ned i vinkælderen for at fange en lusket, fed munk i bedste humør. For Lazarus forekom det alt sammen som begivenheder fra bare aftenerne før. Og i en udadtil bittersød forstand følte han, at Odinos joviale ånd dvælede overalt omkring ham.

Først da fandt han åndenes oprindelse liggende ved siden af sin tallerken som et fuldt bæger vin. vinkede ham med velkendte, men gamle ord: "*Drik ikke længere vand, men brug lidt vin på grund af din mave og dine hyppige sygdomme.*" Mindet om Odinos hjertelige latter genlød i hans sind. Han tog koppen, nippede af den og smaskede med læberne. Så krøb et langsomt grin over hans ansigt. Han vendte bægeret op, sænkede det og sukkede. Så kiggede han op i loftet og henvendte sig til Odinos ånd; "Det smager bedre, end det lugter." Han hældte sig endnu et bæger og trak et påfugleben af.

Mens den private fest fortsatte, bankede Lazarus på kanden, skyllede næsten hver en mundfuld kød ned med vin og blev mere munter med de øjeblikke, der gik.

Til sidst fniste han ad ingenting og indledte en åben dialog med sig selv og maden.

Lazarus var beruset.

"Jeg forstår nu, mens du var i kælderens, hvorfor du lo så meget." Med et bredt grin skålede han for loftet. "Til dig, Broder Odino, som er i Himlen. Der står skrevet: *Og ingen, Når han har drukket gammelt, ønsker han sig straks nyt, for han siger: "Det gamle er bedre."* Han fyldte op igen. Hans bæger, løftede resten af hans påfugleben og tumlede bagover, ned fra bænken og ned på gulvet. Vinen plaskede ud over hans skjorte, så den blev lilla, og bægeret rullede hen til hjørnet af rummet. Stadig med den store trommestik i hånden, rullede han om på siden og klukkede beruset.

Lazarus ledte efter sit bæger og fik øje på det i hjørnet ved siden af, hvad der lignede en flad, forfalden rotte. Han henvendte sig til rotten: "Du ser ikke godt ud, min ven; trådte broder Clodius på dig?" Han smilede og fnøs, mens han akavet støttede sig på den ene arm. "Mester Rotte, vidste du, at jeg er en flyvende mand?" Lazarus spidsede dovent ørerne, som om han forventede svar. "Så du henvender dig ikke til flyvende mennesker?" Stilheden sænkede sig. "Nå, så tag en bid af dette," han stabiliserede trommestikken i rottens retning, "jeg må insistere på, at du spiser noget. Du virker lidt – tynd." Han lo og plaprede vrøvl.

Lazarus samlede sig delvist, forsøgte at rejse sig, men faldt igen. Han slurrede: "Nå, Mester Rotte, hvis du skal vide det, så er jeg en mand – flyve – øhm – flyve –" Han kæmpede sig op på benene og stønnede: "Jeg kan ikke – stå – op." Til sidst støttede han sig op ad bordet og ledte tomt på væggene. "Fløj jeg – mand – flyve? Mand – flyve – kære Gud."

Endelig kom han på fode igen og snublede ned ad den lange side af bordet, støttede sig op ad det, mens han svajede i en beruset døs. Han kneb øjnene sammen og så sig omkring med et forvirret udtryk, tilsyneladende i forvirring over sin nuværende opholdssted. Hans blik faldt derefter på den fjerne væg, hvor stenene i sin gennemgribende beruselse syntes at ånde – at hive ind og ud. Han løftede sin trommestik og kastede den mod væggen. "Måske kan du også få denne til at vende tilbage til live?" Han rejste sig og skældte ud på væggen; "Jeg tilkaldte dig ikke." Han vidste virkelig, at væggen forblev stille – at det eneste, der åndede og hivede, var hans berusede jeg – men han kunne ikke modstå fristelsen til den improviserede fornærmelse, da den først strejfede ham. Han fnøs og faldt om på gulvet og stirrede ingen steder.

Pludselig rystede Lazarus, da en velkendt lyd blev intensiveret – en lyd som det, der kunne

ligne en nærgående græshoppesværme. Han kravlede ind under bordet med øjnene klistret til foden af den fjerne væg, som stod uændret, selv da støjen pludselig ophørte. I skyggerne under bordet drejede han hovedet mod den modsatte væg og fik øje på et par bare fødder med sorte klolignende tånegle. De skarpe spidser af de lange, buede negle hvilede jævnt hen over stengulvet.

"Kære Gud!" gispede han for sig selv, rystende af skræk.

„Ja, kære flyvende mand,“ lød en blød stemme fra mange kvinder på én gang, „jeg er din kære Gud.“ Fødderne marcherede rundt om bordet og satte sig under bænken, tæt nok på til at han kunne lægge en udstrakt hånd på dem. „Hvad skal jeg nu stille op med dig, mester Lazarus? Det lader til, at du ikke ved, hvordan man korrekt er død.“

Er det så vanskeligt at fatte, at jeg alene må være den, der skal undervise dig?“ Lazarus forblev tavs endnu, fulgte fødderne, mens de gik tilfældigt rundt langs bordets omkreds, og stoppede af og til, før de bevægede sig igen.

"Din fest er et alter, der fyldes med død. Se, hvad du gjorde ved dem – hovedløse, benløse, udhulede og parterede, brændte, kogte og sønderrevne. Kan du høre deres skrig, mester Lazarus?"

Pludselig fik Lazarus kvalme og knugede sig til maven, kun for at opdage at den gentagne gange hev sig i maven.

"Du spiste dem. Kan du høre deres smerter?" Overvældet af knibekramper lagde han sig ned på siden, mens han vuggede en mave, som han følte kunne rives op. Så hørte han det: bittesmå skrig, der stammede fra hans mave – som de blandede hvin fra mange døende mus.

"Ved du, hvorfor de skriger, mester Lazarus?"

Lazarus vendte sig mod det sted, hvor fødderne sidst stod, men de var væk. Han rullede tilbage og så Lucifaels ansigt svæve over hans, sorte øjne brændende ned. Han lå der forstenet.

„Fordi du nægtede at spise brødet! I stedet spiste du *dem!*“ knurrede hun. „Du spiste deres sjæle, Eljo!“ Hun fremviste sin gamle flåkniv af skarpt ben og kørte bladet forsigtigt hen over hans kind og læber. „Kom og læg dig nu oven på dette bord til mig!“ Mad spredtes, og tallerkener klaprede hen over stenfliserne ved siden af hendes fødder, mens hun ryddede bordet med brede og velovervejede armbevægelser – den engang så elegante og fornemme adelsmandsfest var nu reduceret til intet andet end uadskillelige og ulækre bunker oven på et beskidt gulv.

I et glimt stod hun nu uden for bordet, hvor han sidst så hendes fødder. "Kom! Læg dig på bordet; vi skal genoplive dem – vi skal give dem nyt liv! Rejs dig nu!"

Lazarus rystede under bordet, mens han stirrede på hendes lange tæer med sorte negle.

"*Rejs dig op, mester Lazarus!*"

[Slut på kapitel 14]

Dette litterære værk blev skabt d udelukkende i dedikation til

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Må hans arv leve videre i os alle —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~